

Περί δακτυλισμών

Δρ. Χριστόδουλου Βασιλειάδη

Οι δακτυλισμοί, κατά τη γνώμη μου, είναι ένα από τα πιο μεγάλα κεφάλαια στην εκμάθηση του πιάνου καθώς και στην πιανιστική εκτέλεση. Πολλοί καθηγητές του πιάνου δυστυχώς δεν λαμβάνουν υπόψη αυτό το κεφάλαιο της μουσικής.

Κατ' αρχήν πιστεύω ότι οι δακτυλισμοί πρέπει να τοποθετούνται εκ των προτέρων, στην αρχή του μαθήματος, προτού ακόμη ο μαθητής αρχίσει να μαθαίνει ένα κομμάτι. Αυτό θα τον βοηθήσει να τοποθετήσει τα χέρια του στη σωστή θέση και να εκτελέσει καλύτερα το κομμάτι.

Ασφαλώς δεν μπορεί να πει κανείς ότι υπάρχουν μόνο ένα σετ δακτυλισμών. Υπάρχουν διάφοροι δακτυλισμοί και ο καθηγητής πρέπει ανάλογα με τον μαθητή να επιλέξει τους πιο σωστούς δακτυλισμούς για την κάθε περίπτωση. Ο καθηγητής, ανάλογα με τα χέρια που έχει ο μαθητής, μπορεί να κάνει την πιο σωστή επιλογή δακτυλισμών.

Όταν προχωρήσει λίγο ο μαθητής στην εκμάθηση του πιάνου, ο καθηγητής μπορεί να του δείξει το στακάτο των δακτύλων και το στακάτο του καρπού. Στο στακάτο των δακτύλων ο μαθητής θα πρέπει να εναλλάσσει δάκτυλα, όπως 3, 2, 1, πάνω στην ίδια νότα, ενώ στο στακάτο του καρπού ο μαθητής θα πρέπει να χρησιμοποιεί το ίδιο δάκτυλο, όπως 1, 1, 1, για την ίδια νότα. Αυτό θα τον βοηθήσει να εκτελεί σωστά τα διάφορα στακάτο.

Οι σωστοί δακτυλισμοί βοηθούν τον μαθητή του πιάνου και τον πιανίστα στην σωστή ερμηνεία ενός έργου. Δεν μπορεί ένας εκτελεστής να χρησιμοποιεί λάθος δακτυλισμούς και να αναμένει ότι θα ερμηνεύσει σωστά ένα πιανιστικό έργο. Ακόμη οι σωστοί δακτυλισμοί βοηθούν τον πιανίστα στο να εφαρμόζει σωστή τεχνική. Στη μουσική και ιδιαίτερα στο πιάνο το ένα θέμα είναι αλληλένδετο με το άλλο και έτσι πρέπει να χρησιμοποιούμε σωστούς δακτυλισμούς και σωστή τεχνική για να έχουμε σωστή ερμηνεία.

Ακόμη όταν ο μαθητής χρησιμοποιεί στο πιάνο σωστούς δακτυλισμούς, αυτό τον βοηθεί στο να μην έχει ένταση στην εκτέλεση. Όταν ο μαθητής έχει ένταση την ώρα που εκτελεί ένα έργο, τότε αυτό δημιουργεί πολλά σωματικά προβλήματα, τα οποία χρειάζονται ειδική θεραπεία για να διορθωθούν.

Για να κατασταλάξεις στους σωστούς δακτυλισμούς, πρέπει προηγουμένως να τους δοκιμάσεις στο πιάνο αρκετές φορές και στο σωστό χρόνο. Άλλοι πιθανόν να είναι οι δακτυλισμοί που θα χρησιμοποιήσεις όταν εκτελείς ένα γρήγορο έργο και άλλοι όταν εκτελείς ένα αργό έργο.

Μόνο όταν μάθεις καλά και από μνήμης ένα έργο, τότε μπορείς να κατασταλάξεις στους σωστούς δακτυλισμούς. Στην πορεία προς την τελειοποίηση του έργου μπορεί να

αλλάξεις πολλές φορές δακτυλισμούς μέχρι να κατασταλάξεις στους τελικούς και πιο σωστούς δακτυλισμούς.

Όπως υπάρχει αρμονική ή μελωδική αλυσίδα έτσι υπάρχει και αλυσίδα των δακτύλων. Μπορούμε δηλαδή, όταν έχουμε διάφορα σχήματα, να χρησιμοποιούμε τους ίδιους δακτυλισμούς έτσι ώστε να μας βοηθούν να ερμηνεύσουμε σωστά και με τον ίδιο τρόπο τους μελωδικούς και αρμονικούς σχηματισμούς.

Τέλος θα θέλαμε να τονίσουμε ότι οι δακτυλισμοί δεν είναι αυτοσκοπός αλλά ένα μέσο, το οποίο μας οδηγεί προς τον σκοπό, που είναι η τελειοποίησή μας στην εκτέλεση έργων για πιάνο.